26. številka. V Trstu, v sredo 30. marcija 1887. Tečaj XI.

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»Edinost«

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoludne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov — Edinost brez prilogo stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

»V edinosti je moč.«

Vabilo na naročbo.

Minolo je prvo četrtletje dvanajstega tečaja »Edinosti«. Vsojamo se tedaj slavno p. n. občinstvo najvljudnije vabiti na novo naročbo ter prosimo ob enem naše gg. naročnike, kojim sedaj naročnina izteče, da jo o pravim času ponove, kajti brez točne podpore naročnikov nam je nemogoče svojo težko nalogo izpolnjevati.

Edinost stane:

za vse leto	f. 6.—
s prilogo	« 7.—
za pol leta	« 3.—
s prilogo	« 3.50
za četrt leta	« 1.50
s prilogo	« 1.75

Naročuje se lehko z vsakim dnevom.

Z visokim spoštovanjem

Upravništvo »Edinosti«.

Hrvatska v brambi svojih pravio.

Naše čitatelje gotovo mnogo zanimivajo vsa važna prašanja, zadevajoča bratski nam narod hrvatski. — Kakor znano, je v zadnjem času politično živenje hrvatskega naroda jako burno; bližajo se namreč nove volitve in skupaj je bila v Peštu še nedavno takozvana regnikolarna deputacija, da poravna diference mej Hrvatsko in Ogrsko, katere diference so nastale iz tega, da madjarska vlada noče točno izpolnjevati vseh toček nagodbe od leta 1868, katera pripoznava Hrvatom popolno avtonomijo hrvatskega kraljestva. Uzrok razpora je ta, da Madjari silijo svoj jezik v hrvatske urade in s tem prejasno ovejajo namen pomadjarovanja.

Kakor znano se je tudi zadnja regnikolarna deputacija razšla, ne da bi se bile konečno vredile državnopravne razmere mej eno in drugo kraljevino.

Madjarskej regnikolarnej deputaciji je šlo v prvej vrsti za to, da v Hrvatskej, kder je po glasu nagodbe uradni jezik skoz in skoz le hrvatski, uvede madjarski jezik v zajedine ali skupne urade, potem ni hotela ogrska deputacija dovoliti, da bi se pri skupnih ministerstvih v Pešti nastavili posebni referenti za Hrvatsko, kakor je to tudi vtemeljeno v nagodbi in še mnogo drugih formalnosti, ki pa sezaja globoko v pravo hrvatske kraljevine.

Važno je pri vsem tem posebno to, da so bili v regnikolarnej deputaciji Hrvatske skoro sami pristaši takozvane narodne stranke, ki se je dosedaj vedno še kazala pokorno peštanskej vladi in podpira bana grofa Khuen-Hedervary-ja po Tiszinej volji, — in da taka hrvatska regnikolarna deputacija, kakor si ugodnejše Madjari niso mogli niti želeti, ni mogla priti do sporazumenja z ogersko deputacijo.

To nam kaže, da je hrvatskemu narodu tako globoko vkoreninen čut za narodna svoja prava, da se niti popustljiva, vlado podpirajoča stranka ni upala žrtvovati najmanje točke one nagodbe z Ogersko, katera, ako vestno izvedena, stavi hrvatski narod v Avstriji skoro v enako vrsto z Nemci in Madjari.

Kakor pa znano so na Hrvatskem tri glavne stranke, to je: narodna, ki ima zdaj večino v saboru in na katero se naslanja vlada, neodvisna, katera se ne strinja s sedanjo vlado, pa je za državno zvezo z Ogersko, toda štriktno na podlagi nagodbe ali popolne avtonomije hrvatskega kraljestva, in stranka prava, katera ne pripoznava nagodbe in tudi ne zveze z Ogersko, ampak hoče Hrvatsko popolnoma neodvisno na starej zgodovinskej podlagi, po katerej bi imela Hrvatska neposredno vez z svojim kraljem, ob enem avstrijskim cesarjem.

Položaj, v katerem se denes nahaja Hrvatska, kaže prejasno, da čakajo Hrvatske še prav veliki boji z Ogersko; ali videti je, da tudi ta boj srečno premaga, ker vidi se, da v glavnih stvareh celo vladi in Madjarom prijazna stranka noče nič popustiti glede glavnih potez nagodbe.

Da to vedno pri tem ostane, bilo bi pač jako veselo znamenje za bodočnost Hrvatov in tudi drugih avstrijskih južnih Slovanov, in to iz čisto naravnega razloga, ker more Zagreb ščasoma postati močno središče, iz katerega bi ščasoma crpili svojo moč tudi drugi južni Slovani, posebno oni, ki stoje na branikn ob mejah proti Italijanom in Nemcem. Ali nekateri politiki hočejo vedeti, da ta nepopustljivost narodne stranke nasproti Madjarom ni druzega, nego manever pred volitvami, kajti ko bi bila hrvatska regnikolarna deputacija zdaj pred volitvami Madjarom popustila, s tem bi obe drugi stranki dobili dobro agitatorno orožje v roke in bi utegnoli pri bližnjih volitvah vreči narodno stranko. Ako pa zmaga narodna stranka pri bližnjih volitvah, potem da začne popuščati Ogrom.

To sicer ni tako lehko verjetno; ali sumljivo se nam zdi ravnanje bana, ki na eno stran drži z narodno stranko, na drugo pa se noče tudi proti svojim gospodarjem v Pešti kompromitirati. — Na vsak način bi bil Hedervari po ustavnih načelih nemogoč postal; ali drži se vsejedno in narodna stranka se mu klanja.

To je na vsak način neka nedoslednost.

Pa na drugo stran je zopet pomisliti, da je struna strašno napeta in da se morajo tudi poslanci narodne stranke bati, da bi jih narod in zgodovina proklinjala izdajicam naroda.

Hrvatje so sedaj pred važnimi čini; — volitve, ki se bodo še to poletje vršile, spravijo marsikaj na dan; ali po našem menenju se pri teh volitvah skoro gotovo okrepča stranka neodvisnih, katera ima tudi simpatije mej nami Slovenci, ker je nje smoter dobro premišljen in ima na podlagi obstoječega ono politiško vrednost, ki jo sposoblja za uspehe. Rekli smo uže pred več nego 2 letoma o tej stranki, da more napredovati, in zdaj je zato toliko več upanja, ker so nje cilji po vsem taki, da jim tudi narodna stranka ne more oporekati, posebno zdaj ne, ko se je tudi ona izjavila za strogo izvedenje nagodbe. Tudi so pri stranki neodvisnih jako uplivne osobe, rekli bi cvet hrvatske inteligencije in aristokracije.

Kar se tiče pa pravne stranke, prizadeli so jej zadnji čas nasprotniki marsikatero hudo rano, mnogi nje pristaši so v zaporu, drugi so si zopet nakopali strašne pravde na glavo, kakor na priliko dr. David Starčević.

Po našem menjenju vse to preganjanje ne bode hrvatskemu narodu na škodo, in ako ga tudi čakajo hude borbe, pri vsem tem ni več dvombe, da ne bi obveljavil svojih istinitih prav, kar bi pa le utegnole koristiti Avstriji, ako je res največi del prihodnjesti naše države na slovanskem jugu. Zadnji dogodki na Hrvatskem so zopet pokazali, da volje hrvatskega naroda ne pripogne nobena nakana, in to je

PODLISTEK.

Obljuba dela dolg.

(Dalje.)

Konrad je odšel potem domu s žalostnim srcem. Rozika je stopila ihteča v vežo in prinesla uže poprej pripravljeno mrzlo večerjo v hišo očetu. A nihče ni jedel, kajti vsakemu trla je druga žalost srce. Ta večer je bil prvi tako žalosten, od kar pomni starec. Veliko sta se še pogovarjala, prosil je oče svojo hčer, naj pozabi vse to, opisoval jej je, da je nemogoče, da bi ona postala kdaj Konradova nevesta. Kmalo sta se odpravila spat, dasi tudi ju ni zaspanec silil. Rozika še posebno ni mogla zatisnoti očesa, ker vedno je mislila na svojega Konrada, ki odhaja in kdo jej more za gotovo reči, če se vrne. In, ako se tudi vrne, kdo jej je porok, da jej je ostal zvest. Pa vsaj jej je zagotovil tako slovesno, da jo je skoraj strah pretresel, ko se je spomnila tega. Kako je mogoče tako obljubo prelomiti, saj je obljubil, da jo ljubi. Saj jej je vedno pri vsakej priložnosti obečal, da jo ljubi. To ni mogoče, da bi se jej izneveril. „Ali kaj so oče rekli?“ „Kdo ve, če te ljubi?“ „Da, ljubi me, ljubi, moj Konrad ne more druzega dekleta ljubiti, saj to mi je obljubil. In potem, ko domu pride, oženi se in jaz bodem daleč na okrog sloveča mlinarica; kdo bode srečnejši? Kaj pa reče k temu mlinar, Konradov oče? ali bode zadovoljin z menoj, ker jaz nisem bogata, ker ne bom imela primerne dote za bogati mlin?“ Take in enake misli so jej rojile po glavi in jej vznemirjale še mlado njeno neizskušeno živenje. Danes je bila prva noč, v katerej je ona toliko premišljevala svojo prihodnjest, ki jej je stala mračna v daljavi, da ni mogla razločiti, kaj jo čaka. Po dolgem premišjevanju zaspi. Zapustimo malo hišico in poglejmo za Konradom, spremimo ga v mislih od doma do vojašnice v tujem mestu.

Drugi dan se je poslovil s težkim srcem od domače rojstvene hiše in od prijazne vasi. Razne nauke in vodila mu je dajal skrbni oče, rekoč:

„Dragi moj sin, sedaj odhajaš, zapustiš mene starčka, ne vemo, če se še vidimo, ostani pameten, pošten in ogibaj se posebno slabe družine, to ti posebno priporočam. Ti še ne veš, kaj je slaba tovaršija. Pazi toraj, da se je bodeš ogibal. Ne pozabi pa tudi na Boga in na molitev, ker to je glavna reč. Hodi srečno v tuji svet in povrni so zopet zdrav in vesel v domovino. In ko domu prideš, postaneš moj nastopnik. To so moji nauki, ravnaj se po njih, sin moj, in dobro se ti bode godilo povsod, bodi si na tujem ali v domovini.“ Pri teh besedah so polile starcu solze velo lice, objela sta se in poljubila. In Konrad je vzel slovo od svojega očeta in odšel po belej cesti.

Dolgo časa je zrl stari mlinar za odhajajočim dobrim sinom. Vedno so mu še kapljale solze po licu, dokler mu sina ne skrije iz pred oči jelov gozd. S težkim srcem je odšel iz mesta, kjer sta se poslovila z sinom. Pustimo ga sedaj v šumečem mlinu in poglejmo za Konradom.

Tudi Konradu se je godilo slabo pri slovesu, kako nemirno in burno mu je bilo pri srcu, ko ga je objel in poljubil njegov stari oče, ker ljubil je očeta. Čakala ga je pa še druga, rekel bi, še težja ločitev. Kajti iti je moral mimo hiše, v katerej je živela Rozika. Ko je mimo šel, prala je perilo pri šumečem potoku. Njegova žalost se še le pomnoži, ko vidi lepo devo solzečo. Svetle biserne solzice so jej kapale po zvetočem licu. In on je dobro vedel, da vse to dela ljubezen do njega. Kako mu je tedaj mogoče izneveriti se jej, kakor je rekel nje oče včerajšnji dan.

„Ne, to ni mogoče, jaz jej ostanem zvest in ona mora biti moja nevesta.“ In ponovil je zopet zase to, kar je obljubil pred letom Roziki in včerajšnji dan tudi njenemu očetu v zelenej utici na vrtu. Ni se dolgo mudil pri njej, prosil jo je, naj mu pogosto piše. In še en poljub — in ločila sta se za vedno v živenju. Stopil je tudi k njenemu očetu v hišo po slovo. Dobrovoljno ga je sprejel starec, dajal mu je razne nauke. In ko mu je stisnol zadnjič roko, rekel mu je:

„Prosim te, dragi Konrad, pusti pri miru mojo Roziko, ona ni za te, ti si izbereš drugo nevesto.“

On odgovori: „To mi je nemogoče, ona me preveč ljubi.“

„Žali Bog, da je to resnica,“ reče oče„ ali ni zate, ko dostojiš vojake, postaneš ti bogat mlinar in kaj bo potem Rozika proti tebi? “Mnogo bi mu bil imel še povedati, pa čas je mineval in mladenič je moral stisnoti starcu zadnjič roko in oditi ter zapustiti vse, kar mu je bilo drago na svetu.

Odšel je po belej cesti, in na ovinku ozrl se še enkrat nazaj in videl je Roziko, ki je gledala za njim. Vzel je beli robec iz žepa, mahljal jej slovo, zadnji pozdrav.

Ko je prišel v mesto, oglasil se je pri nabornej komisiji in odvedli so ga v daljno mesto. Ne bodem opisoval vseh britkosti, ki so ga zadele pri prvih vajah. Kdor izmed čestitih bralcev je imel čast obleči vojaško suknjo in opasati sabljo, vedel bode uže, kaj so prve vaje.

Ni se mu sicer slabo godilo, ali misel na očeta in njegovo zalo Roziko grenila mu je vedno uže tako dolgočasno živenje. Mnogokrat je pisal očetu in tudi Roziki od začetka. Prvo leto se je držal očetovih pri slovesu danih besedi. Ali ko se je bolj privadil vojaškega živenja, navzel se je tudi vojaškega duha. Ne bode se čudil bralec, ako bere, da je počasi iz dobrega nekdanjega Konrada postal hudoben razuzdan mladenič. Konrad je bil neizskušen, prišel pa je med hudobne tovariše, ki so ga vabili z veselice na veselico. Imel je dovolj denarja, zato je pa dobil tudi mnogo

tolažilno tudi za nas druge Slovane, živeče v obeh polovicah starodavne Avstrije.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je podelil ministerskemu načelniku grofu Taaffe-ju veliki križ sv. Stefana, finančnemu ministru pl. Dunajewskemu veliki križ Leopoldovega reda, in naučnemu ministru pl. Gautsch-u red železne krone prve vrste.

Gosposka zbornica je dne 28. t. m. razpravljala bankno predlogo. Poročevalec Bezeny je v odsekovem imenu predlagal, naj se člen 102 sprejme v prvotnej osnovi, da se ima namreč dobiček deliti mej banko in državo še le potem, ko doseže 7 odstotkov. V splošnej razpravi je govoril grof Leon Thun. ki se je obračal zoper naslov „avstrijsko-ogerska država,“ rabljen v državnih pogodbah in državnih pismih, ker ta naslov ni opravičen, ker v vsem zakonodajstvu se ne nahaja nič, kar bi bilo odpravilo stari naslov „Avstrija.“ Govornik pravi, da noče staviti nobenega predloga, ali on želi, da se prašanje glede imena države, in kar je s tem zvezano, k malu reši in sedanji provizorij odpravi. Grof Taaffe odgovori ter naglaša popolno pravnoveljavnost cesarskega lastnoročnega pisma od 14. novembra 1868, ker ono se izrečno nanaša na novo urejene ustavne razmere. Tudi se je naslov „Avstrijsko-Ogerska“ najmanj v 100 zakonih rabil in skoz 19 let se ni pobijal. Vlada ima dolžnost, stati na stališči ustave; tudi se izrek „Avstrijsko-Ogersko“ ne more imenovati provizorij, ker je zakonit in tedaj stalen, kakor vsak zakon. Minister pričakuje, da se staro domoljubje v Avstriji i na Ogerskem živo ohrani. Potem so bili vsi členi bankne predloge brez daljše razprave v drugem in tretjem čitanji po odsekovih predlogih sprejeti.

Poslanska zbornica je v seji 26. t. m. začela in končala splošno razpravo zakonske osnove o preskrbovanji vdov in sirot častnikov in moštva vojske in mornarice, deželne brambe in črne vojske ter soglasno sklenola prestop v podrobno razpravo. Govorniki so večidel naglašali potrebo, da bi ta zakon imel veljavo tudi za vdove in sirote, katerih redniki so umrli, predno se je ta zakon sklenol. Minister Welsershreimb je odgovoril, da tudi on to srčno želi, ali dotična izvršitev zadeva na nepremagljive ovire. Sedanja dotična zaloga bi v primerljaji splošne mobilizacije uže teško zadoščevala za namene, naznačene v predlogi. Ker je stvar jako važna, in nikakor ne smo zakesneti, zato prosi, naj se spredloga sprejme, kakoršna je. — Včeraj je bila zopet seja.

28 t. m. je sprejel Klaičevo resolucijo, po katerej se vladi naroča, naj prične dogovore z Ogersko glede zveze dalmatinskih železnic z avstrijsko-ogerskimi železnicami.

V proračunskem odseku, pri razpravi naslova „obrtniški poduk“, prašal je vitez dr. Tonkli, ali bode uredba državne obrtniške šole v Trstu, ki se ima ustanoviti, taka, da se bodo mogli učenci raznih narodnosti na Primorskem poduka udeleževati. Govornik je dalje prašal, kako je z ustanovitvijo obrtniške šole na Kranjskem. Minister dr. Gautsch je odgovoril najprej na zadnje prašanje, da se zastran ustanovitve strokovnjaške šole za lesno obrt na Kranjskem dogovori vršé; ni pa še določeno, ali se ustanovi v Ljubljani, ali Ribnici. Ministerstvo ustanovi uže začetkom prihodnjega šolskega leta tako šolo v Ljubljani, ako se mesto zaveže, da prevzame en del troškov. Gledé državne obrtne šole v Trstu pravi minister, da se z ozirom na vpisanje učencev, pa ne da bi se s tem določbe glede učnega jezika te šole predrugačile, tudi učencem slovenske narodnosti podá prilika, da se bodo mogli v materinem svojem jeziku izobraževati. Dalje je pri naslovu „ljudske šole“ dr. vitez Tokli opozoril na slabo stanje poslopja, v katerem je žensko učiteljišče v Gorici, in tudi od naučne uprave zahteval, naj se briga za to, da se šolstvo v Trstu in okolici zakonito vredi. Naučni minister je odgovoril, da je načelno skleneno zidanje novega poslopja za goriško učiteljišče; kako pa se ima izvesti, to ni še določeno; nadejati se je, da se bo v prvem prihodnjem proračunu na to ozir jemal. Vredbo šolskih stvari v Trstu i njegovej okolici bi naučna uprava sama z veseljem pozdravila; ali znane so težave o tej stvari. — Žalostno, da naučni minister sicer pripoznava, da šolske stvari v Trstu in okolici niso v redu, da se pa straši težav in zato pušča ta nered. — Bismark bi se takim težavam smijal ter jih z dvema potezama premogel. Dobrohotnost in potrpežljivost je lepa lastnost, a kder dopušča krivice, tam je zavržljiva in grešna.

Na Dunaji se je te dni vršila velika anarhistična pravda, trinajst zatoženih je bilo obsojenih v teško ječo od enega do dvajset let, eden je bil oproščen.

Ogerska poslanska zbornica je 28. t. m. sprejela predlogo gledé preskrbovanja vdov in sirot vojakov.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. V „Pol. Corresp.“ se iz Sredca 26. t. m. brzojavlja, da ste Rumunija in Turčija bolgarskej vladi naznanili, da se v Reni pripravljajo oborožena krdela, da napadejo Bolgarijo. — Iz Bukreša se poroča 26. t. m.: Tukaj se širi vest, da je v Plevni, Vidinu, kakor tudi v Koprivici v vshodnjej Rumeliji vstal upor.

Iz Sredca se 28. t. m. poroča v „Reuters Bureau“: Na obletnico Batenbergove volitve za bolgarskega kneza, 17. aprila, skoraj gotovo se skliče veliko sobranje v Sredec, da izvoli kneza. Pravosodni minister Stojlov je odpotoval na Dunaj. Riza bej ne zapusti še Sredca, ampak se bode še dalje pogajal z bolgarsko vlado.

Iz Pariza se 28. t. m. poroča, da je Radislavov na popotovanji po Bolgarskem priporočal. naj se Batemberg zopet knezom izvoli.

Iz Madrida 28. t. m.: V Barceloni in Sevili se je zaprlo več osob, na katere so bile poslane po pošti poslatve z revolucijonarnimi proglasi, da se razdelé mej vojake, v Madridu pa zarad zarote proti gosposkam in generalnim kapitanom. Bile so pripravljene bombe, da se javna poslopja razrušijo.

Na Španjskem so se republikanci zopet začeli gibati. Ponoči od 26. na 27. t. m. so v Madridu zaprli mnogo osob, sumljivih, da zoper vlado delajo zaroto. Tudi v mestih Barcellona, Valencia, Sevilla, Valladolid in Kadiks je bilo zaprtih več republikancev. Našli in zaplenoli so revolucijonarne proglase na vojsko.

V Avfganistanu se zopet nekaj plete. Iz Bombaja se namreč 26. t. m. poroča v „Reuters' Bureau“: Guverner v Heratu je prejel utrjeno poročilo, da je turkestanski guverner ukazal Iskerder kanu, naj z 12.000 vojaki neprevidoma napade in vzame Herat; vsled tega je avfganski emir pripravil 10.000 mož, da v potrebi pomnoži posadko v Heratu.

DOPISI.

Od bregov Soče 23. marcija 1887. [Izv. dop.] Nekoliko o naših bližnjih Furlanih. To so sploh dobri a ubogi ljudje, zvesti Avstrijci, dobro vedoč, da bi se jim pod Italijo mnogo slabejše godilo, nego se jim pod avstrijsko vlado. Radi tega je v njih avstrijski čut lepo razvit, kakor tudi verski.

A ubogi so ti, kajti posestva so tudi pri njih preveč razkosana, ali pa so v bogatejših rokah; dežela je nekako preobljudjena, radi česa si morajo drugam preseljevati in kruha iskati. Tudi svoje pridelke težko ali vsaj v ceno prodajejo, kajti preko spodnje avstrijske Furlanije ni železnice, ki bi hitro blago iz dežele prepeljevala v trgovska središča.

Pred leti so namerjavali izpeljati iz Trsta v Gorico, spodnjo Furlanijo in Vipavo tramvaj, ali ves projekt je menda uže splaval po vodi. Časniki so zdaj začeli priporočati drug projekt, namreč, da bi se naredila posebna železnica, ki bi združevala Tržič s progo Portogruaro-Benedke. Ako bi se kedaj taka proga naredila, skrajšala bi se črta iz Trsta v Benedke za 74.000 kilom. — Pri tem bi pa ta proga spodnjej Furlaniji dobička donašala.

Gotovo je, da bi ta bila v trgovinskem obziru nekolike pomembe, a dvomno je vendar je li bi vlada v grajenje te železnice privolila, ker ima sè železnicami ogromnih stroškov, državne finance pa vedno bolj pešajo.

* * *

Kako tukajšnji Italijani svoje umetnike spoštujejo, kaže nam ta le resnica. Znano je, da se v tukajšnjem gledišču producira družba operet, čije prestava pa pohaja od 40—60 osob na večer, kar ne zadostuje niti za plinovo svečavo. Da se družbinemu osobju nekoliko pomaga, sklenoli so tukajšnji italijanski kolovodje prirediti koncert v prid tej družbi. Človek bi se moral nad tem sklepom skoraj smijati; namesto da bi predstave mnogobrojno obiskali, prirejajo koncerte, da osobju, kojega so v gledišče povabili, pomagajo. Ne vem pa, če bodo tudi udje te družbe pri koncertu sodelovali?

In ako bi tudi koncert naredil slovesen „fiasko“, kaj potem?

* * *

10. in 12. prihodnjega meseca bodo v Gorici znane vsakoletne konjske dirke. Uže je vse pripravljeno in tukajšnji organ neodrešencev se tudi pripravlja na poziv bratov onkraj meje. V kratkem najbrže izda tak poziv ter jih uljudno povabi, naj se v obilnem številu udeleže tega narodnega praznika. Radovedni smo, kako entuziastične besede bo rabil.

Lahoni vporabljajo vsako najmanjšo priliko samo, da javno izkažejo svoje protiavstrijske čute ter svoje brate z usmiljenjem napolné. Nekdaj so bili res obžalovanja vredni strani svojih polubratov iz Italije, kajti bili so na stališču, na kakoršnem smo sedaj mi ubogi Slovenci na Primorskem. Časi so se pa spremenoli in Lahonom se godi dobro, dà, predobro pod avstrijsko vlado, ker zadnja je popustljiva in ima zavezane oči proti njih javnim težnjam. Zrastel jim je radi tega tudi greben in postavljajo se ti pred svojimi brati, kakor puran pred rudečo barvo.

Sedaj niso več vredni obžalovanja in sočutja, sedaj hočejo svojim bratom pokazati, da so zelo napredovali ter da so v istini „srčni sinovi matere Italije“! V ta namen udeležujejo se raznih italijanskih shodov in razstav ter celó sami enake shode prirejajo, da le morejo dati odduška svojim protiavstrijskim čutom. Enaka inscenacija so tudi tukajšnje dirke, kamor prihajajo od povsod čez mejo laški „nebodigatreba“ ter tu ustmeno skupljajo iredentarske zveze.

Iz Kozjan 24. marcija. [Izv. dop.] V 4. listu mile mi „Edinosti“ je tožil dopisnik iz Kozjan, da ni nobenega, ki bi se potrudil, da bi se tukaj šola napravila. Šola je tukaj resnično potrebna, kajti že pred dvema letoma je bilo 70 otrok za šolo ugodnih. Všolani ne morejo biti nikamor; na Vatovlje je predaleč, na Tatre pa je pot preslaba, posebno v zimskem času. Gospod dopisnik pa nema prav, ko pravi, da ni nobenega, ki bi prišel na Kozje pogledat zarad naprave šole. Dobro mu je znano, da se je bil potrudil sam naš mnogočestiti g. Vekoslav Spinčič, kot c. kr. okrajni šolski nadzornik do Kozjan in je tam dne 21. maja 1886 pregledaval, kde bi se utegnol sposoben prostor za šolo in učitelja vdobiti. Tudi čestiti gospod R. Župančič iz Materije je, kakor šolski oskrbnik, pregledaval dne 9. oktobra 1886, kde bi se vdobila kaka soba za šolo. Kdo je torej kriv, da ni še na Kozjanah šole? Preskrbite za šolo in učitelja prostor, in slavna c. kr. okrajna šolska oblast vam poskrbi učitelja. Iz nič ni nič! Trkajte, in se vam odpre!

Tatre 21. marcija. [Izv. dop.] Mila mi „Edinost“! Ze mnogo vremena je zginolo v neizmerno morje večnosti, od kar ti nisim iz Brkinov ničesar sporočil. In žalibog, da ne morem danes nič kaj veselega sporočati. Torej sprejmi vender danes v svoje naročje te le vrstice z naših hribov.

Prebližala se nam je preljuba spomlad skoraj vsako leto z svojimi krasnimi cveticami, katere so trgale nježne ročice krasnega spola, spletale si venčke ter jih v krasne laske vpletale. Ali letošnja spomlad nam je prinesla na mesto spomladanskih cvetic ogromnega snega, kakoršnega se 84-letni starček in 95-letna starica ne spominjata. Mesto lepih spomladanskih dni bomo imeli pri nas, kakor po navadi, mrzle, jeseni podobne dneve. Lansko leto so bili naši hribi 4. majnika z snegom pokriti, in 2 dni potem je bil na kalih led 2 centm. debel. Letošnja zima je bila taka, da že davnej ne take. Snega smo imeli dosti. Vsled velikega snega, silnega ledu in mraza niso mogli ljudje to zimo skozi tri mesece z vozmi v Trst, in marsikateri je bil za eno ali drugo reč v zadregi. Na 13. t. m. je začel sneg mesti in trajal 6 dni. Zameti so po vaseh taki, da se z strehami junačijo. Ljudje so v velikej stiski sporad sena za živinico, in zaslužka ni z vožnjo, ker so naše vozne poti v narslabšem redu. Brkin je v pravem pomenu besede v resnici: „trpin“. Ta neusmiljena zima je storila na šolskem polju veliko škodo, kajti šolski otroci niso mogli vsled slabega vremena šole redno obiskovati. Mraz je bil takšen, da mi je v šoli črnilo v črnilnikih zmrzovalo. Mnogo otrok je bilo vsled prehlajenja bolnih, od katerih mi je eden umrl. Umrla mi je tudi ena punca sporad bolezni na grlu. Pomilovanja vredno je pa, da je bližnja duhovnija celo uro deleč od Tater in da ljudje visoke starosti se ne morejo udeležiti ob nedeljah in praznikih službe božje. Po vsej pravici si torej prizadevajo naši Taterci, da bi vdobili dušnega pastirja, kateremu bi odkrivali odkritosrčno svoje dušne rane in dobivali od njega zdravilno moč božje besede. Ako bi naš presvitli gospod škof dozvedeli vse razmere in potrebe taterske vasi, gotovo bi se pri prvej priliki usmilili ter jim poskrbeli dušnega pastirja. Popravili so naši Taterci v šolskih počitnicah lansko leto farovž in cerkev, in imeli so pri tem popravljanju nad 400 gld. stroška. Hvala lepa našemu čestitemu gospodu Gašperju Kastelcu iz Materije, kateri je, kot krajni glavar, podpiral naše vaščane, da se je moglo v pravem času delo dovršiti! Hvala tudi našemu podžupanu Antonu Gustinčiču, kateri je imel veliko skrb, da se je vkup spravilo denarja za delavce! V sedanjih razmerah stotine pri kmetih v kup spravljati, to je zelo težavno. Žal mi je pa, da ne morem očitne pohvale izreči dotičnim delavcem, kajti streha na cerkvi in na farovži je rešetu podobna.

Pred dvema mesecema se je pri nas tudi neka nesreča zgodila: Cerkvenik je bil z doma; in ko je bil čas poldan zvoniti, takrat je šla njegova žena iskat človeka, da bi zvonil poldan. 4-letna deklica pride med tem časom do ognja, uname se jej oblačilce in jej plamen spodnji del telesa tako opeče, da je nedolžna deklica drugi dan v najstrašnejših bolečinah izdahnola nedolžno dušico. Matere, ne puščajte svojih otrok brez varuha doma!

Drugič kaj več. A. K.

Iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. dne 24. marcija 1887. [Izv. dop.] Včeraj, dne 23. t. m. smo zročili materi zemlji posvetne ostanke g. Janez-a Valenčič-a, po domače Severja, bivšega trgovca in posestnika v Trnovem. Pokojni je bil ne le dober kristijan, temuč tudi skrben in dober gospodar, s čemer si je znal pridobiti lepo premoženje, katerega večino je volil svojemu edinemu 16-letnemu sinu; spomnil se je tudi svojih sorodnikov, katerim je bil še v svojem živenju veliko pomagal. Ubožnim podobčanom trnovskim je oddal pokojni po svojem bratu gosp. Matiju Valenčič začasnemu oskrbniku njegovega premoženja — podžupanstvu Trnovskemu 100 gld., da jih razdeli med nadbolj potrebne v podobčino Trnovsko pristojne ubožne, za kateri velikodušni dar se izreka tukaj v imenu obdarovanih ubožcev najgorkejša javna zahvala.

Delo v vinogradih in na polju je to zimo zaradi bivše zmrline le malo napredovalo, zdaj pa imamo še sneženo odejo, katera se pa urno v podobi vôde proti Škocjanskej jami odteka.

Zdravstveno stanje ni najboljše, pa še davica (difteritis) je zadnje dni nekoliko mladine spravila v grob.

Kupčija je mlahova in skoraj mrtva, temu je vzrok prvič bivša lanska kolera na Reki in v Trstu, katera je prevzročila, da naš kmet ni mogel nobenih pridelkov razun sena po primernej ceni prodati, in drugič, ker ljudstvo pri nas silno naglo

---

prijateljev. Kakšnega duha pa so prijatelji, ki se za denar dobijo, ve gotovo vsak količkaj izkušen človek. Tako je pozabil počasi na dom, očeta in tudi na — Roziko.

Ni se veliko brigal za očetova pisma, v katerih mu je pošiljal lepe nauke. In ker je pisal domov vedno le kratka pisma, vprašal ga je oče, zakaj mu ne piše, kako se mu godi in enake reči. Odgovoril je, da ima vedno premalo časa itd.

Tudi Rozika je nekaj slutiti začela, ker prejemala je vedno redkejše pisma in ni se motila. Sklenola mu je pisati pismo, da ga opomni njegovih obljub. Bila je nedelja popoludne, ko je prišla Rozika od popoludanske službe Božje, slekla je praznično oblačilo in si pripasala beli predpasnik, da bi odšla v utico na vrt. Uže je prijela za kljuko pri vratih, ogovori jo oče rekoč:

„Rozika, kamo ideš?“

„Na vrt v utico grem, oče,“ odgovori hitro.

„Mar meniš, da pride tudi danes kakor je prišel danes eno leto?“ reče dalje oče.

„Kdo?“ vpraša rad ovedno Rozika.

„I, kdo, mlinarjev Konrad. Ali se več ne spominjaš?“

„Ne bode ga ne“ in rudečica jo je oblila po obrazu.

(Dalje prih.)

od dne do dne bolj ubožava vsled slabih letin, nasprotno pa se kopičijo dolgovi na dolgove v zemljičnih knjigah in ako bo tako več let zaporedoma trajalo, gorje bo kmetu, kakor je gorje uže zdaj onim, katere je lahkomiselnost in strast vpregla v jarem zakonskega stanu. pa so brez premoženja; in takšnih je pri nas premnogo in skoraj k malu bo še več družin one vrste, o katerih se govori, „da imajo toliko v hiši kakor pa pred hišo“.

Skrajni čas je uže, da slav. vlada to zadevo dobro premisli in ženitev „nemaničev“ prepove, sicer tudi to prašanje pride na dan, kakor prihaja ono delavcev.

Koliko zakonskih parov z več parovi otrok, ki so pa brez imovine in brez dela, po vaseh našega okraja večinoma z milodari živi, to vé le oni, ki tu živi, ki to premišljuje in ima tudi sočutje do takovih, da mu svoje reve in težkoče potožijo.

Res je sicer, da pridnim rokam vselej kruha ne primanjka, pa tudi je resnično, da omoženi nemaniči so le slabi delavci in njih otroci pa prava nadloga občanom, da je temu tako, ni težko dokazati; pa naj bo tega za zdaj dovolj, saj bob se stene ne prime, ako se tudi kuhan vanjo vrže.

Ivan Trnovki.

Z Slapa dne 19. marca. [Izv. dop.] Fantje, ali bi ne napravili lehko bralnega društva, zakaj tako zaostajate za druzimi? Tako je rekel pri nekej priložnosti naš čestiti gospod vikarij. In res, tudi jaz povzamem to besedo. Lehko bi napravili kako družbico, saj nas je dosti in vsi znamo brati; kako lehko bi se kratkočasili s pošteno rečjo in zraven tega tudi zvedeli, kaj se po svetu godi, pa tudi sami bi se izobraževali, saj z branjem se človek najbolj omika. Pa tudi možje bi nam gotovo pristopili na pomoč in nas izdatno podpirali.

Poglejmo le okoli sebe po sosednih vaseh, koliko bolj so omikani, kjer imajo bralna društva. Poglejmo le na Pečine, tam imajo samo neko majhno družbico, kako tam napredujejo, koliko so si v malo letih uže pomogli; če tudi so bolj v hribih, vender veliko boljše vedo, kako se godi po svetu, nego pa mi, ki smo tukaj pri cesti.

Združimo se, podajmo si roke in vzajemno delujmo, ne ustrašimo se nobene ovire, nobenih zbadljivih besed. Lotimo se pridno dela in uspeh bo gotov; zasejajmo seme, iz katerega priraste krepko drevo polno žlahtnega sadu.

Ne zavrzite toraj mojega sveta, če prav prihaja izpod robate kmečke roke, včasih tudi slab strelec dobro zadene.

Slapsk fant.

Iz košanske doline 21. marcija. [Izv. dop.] Poročati ti hočem, dragi čitatelj „Edinosti“, o velikej nadlogi, katera je košansko dolino z drugimi sosednjimi kraji vred v zadnjih petih dnevih zadela. Sedemdesetletni starčki nemajo v spominu, da bi bili kmetje v polovici meseca marcija tako z nezaželenim snegom v tej dolini obloženi, kakor so sedaj od 15. do 20. marcija. Od 13. do 18. marcija ni nič snežiti nehalo. Vsled tega dolgotrajnega sneženje naznanjam popisa vreden dogodek. V vasi kat. obč. št. Mihela, na severnej strani vasi si je pred malo leti nek sovaščan hišo sezidal in sicer v nekej dolini, kder je v zimskem času stara snežena lega bila; ko si je omenjeni mož novo stavbo omislil, ni mu na misel prišlo, da burja ne pozabi, kam ima sneg nositi, domislila ga je pa burja dne 15. marcija t. l. Dne 14. marcija t. l. zvečer je začelo snežiti, mej snegom se je pripodila tudi naša domačinka, burja. Dne 15. marcija ob 8. uri zjutraj se omenjeni vaščan v svojej hiši z svojo malo družino iz spanja prebudi, gleda okoli sebe, ker se mu je čudno dozdevalo, da v tem juternjem času tako malo svita v sobo prihaja, na posled vstane, gre k oknu in zapazi, da so okna z snegom do čistega zametana. Gre v vežo k hišnim durim, odpre jih in zapazi, da je sneg višji kot vrata nameten, ni mu bilo mogoče skozi nje priti; a sedaj je bil v zadregi, kaj mu je storiti, izmisli se, gre v podstrešje ter se splazi skozi podstrešno lino na ostrešje. Oj, kako se začudi, ko vidi, da je njegova hiša okoli in okoli do vrha zametena, sklikne ves začuden in boječ: O Bog, ne dajaj ga več! Potem skoči z hiše v sneg, v kateri se je globoko zaril, tako da se je z veliko težavo iz njega izkobacal. Potem gre gologlav dol v vas mej vaščane proseč, da bi mu njegovo družino iz hiše oteli, ker sam več do nje ne more, dokler snega do vrat ne odkoplje. Dobri in usmiljeni sosedje in vaščani niso si pustili dvakrat reči, ampak skazali so ljubezen do svojega bližnjega in so skupno tekli mu družino otevat. Sneg je bil, kakor se je razvidelo, ko je bil prekopan, na 3. do 4. metre debelo nameten; ali burja se ni še zadosti znosila nad našim vaščanom, temveč je le še vedno v dolino sneg nosila, toliko časa, da se je moral naš vaščan žalosten z svojo družino od svoje hiše posloviti, ter selitve pri dobrih vaščanih iskati. To ti je, dragi čitatelj, kratek popis te zime, katera gotovo dolgo let ljudem v spominu ostane.

Žali Bog, to ti je stiska za ubogo ljustvo! Revšina, manjkanje živeža za ljudi in za živino, manjkanje drv ljudi tare, pa še zima svoje belo mrzlo krilo nad nje razprostera.

Zares se sme reči, da ubogi kmet mora vse pretrpeti. ni dneva ne ure ne trenotka, da ne bi mu nezgode živenja grenile, da bi bilo skoraj ubožcu obupati, ako ne bi bil tako trpenja vajen.

Rodoljub.

Domače vesti.

† **Vitez Josip Mihalj Teuschl**, podpredsednik tržaške trgovinske zbornice, umrl je v nedeljo nenadoma na Dunaju, kamor ga je tržaška trgovinska zbornica poslala, da se porazume z vlado zarad stavbe in uprave novih skladišč v Trstu. Za tržaški trgovski svet je njegova smrt velika zguba, ker v trgovinskih stvareh je bil on brez dvombe ena izmej prvih kapacitet v Trstu. Trgovinska zbornica se je tudi tega moža z dostojno hvaležnostjo spomnila ter mej drugim sklenola, da se prepeljejo njegovi smrtni ostanki v Trst in tukaj opravijo mrtvaški obredi. Pogreb bode danes popoludne ob $3^1/_2$ uri od kolodvorske postaje.

Imenovanje. Avgust Czyhofski, stražni glavar pri topničarstvu, bil je imenovan kancelistom pri c. kr. finančnem vodstvu za Primorsko.

Odlični gostje. Japonski mornaričin minister grof Saigo z svojim spremstvom odličnih častnikov je obiskal tudi Trst, napravil v nedeljo popoldne izlet v Miramar. Zvečer pa se je odpeljal po železnici v Mletke.

O Lloydu. Parnik „Thisbe“ je odplul 24. t. m. iz Bombaja proti Trstu.

Občni zbor tržaške možke podružnice sv. Cirila in Metoda bode v nedeljo, 3. t. m. ob 5. uri popoludne v dvorani tržaške čitalnice. Rodoljubi vseh stanov naj bi se ga prav mnogobrojno udeležili, in kedor še ni vpisan v društvo, more to storiti pred občnim zborom v dvorani, da se le oglasi pri g. tajniku. Slovenci to so prilike, ko je treba pokazati, da smo tukaj!

Občni zbor delalskega podpornega društva bode na „belo nedeljo“, to je 17. aprila. — Rok za naznanenje predlogov je do 4. aprila. Letno poročilo in račune morejo udje in družabnice dobiti v društvenej uradniji.

Popularen general. V Trstu dobro poznani general Albori, ud tržaške rodbine, ki pa je ostala zvesta svojemu hrvatskemu rodu, brat poznanega trgovca, g. Ivana viteza Alborija, je bil par let brigadir v Zagrebu; nedavno pa je bil prestavljen v Lvov. Pred odhodom je ukazal nastopiti svojej brigadi in jej je govoril govor poln gorečega domo- in rodoljubja v najlepšej hrvaščini. — Še tisti večer so mu napravili mnogi štovatelji in oficirji banket v dvorani društva Kolo, katerega se je udeležilo mnogo odličnih gospodov v vojaškej suknji, pa tudi v fraku in črnej suknji. Skoro vsi hrvatski listi pa so mu v slovó posvetili jako laskave članke. — Evo vam talentiranega, še jako mladega generala, ki ima v Avstriji še veliko prihodnjest!

Dopolnilne volitve v Ljubljanski mestni zbor. V pondelek je volil svoje zastopnike v Lljubljanski mestni zbor III. volilni razred. Svoje glasove je oddalo 97 volilcev ter je resultat jako ugoden, kajti nasprotna stranka je javno še vedno pasivna, akoravno vsaj tajno agituje. Izvoljeni so tedaj v zbor sami narodnjaki in to gg.: Dolenc Oroslav z 93, Nolli Srečko z 92, Tomšič Ivan z 92, Valentinčič Ignacij z 91 in Železnikar Ivan z 91 glasovi. — Pri včerajšni dopolnilni volitvi II. volilnega razreda v mestni zbor pa so bili izvoljeni od prišlih 136 volilcev, in so dobili glasov: Gogala Ivan 132, Hrasky Vladimir 132, dr. Tavčar Ivan 132, vitez Zitterer Matija de Casa Cavalchina 132, Banedikt Josip 131. Denes voli I. razred.

Slovenski volilni odbor v Celji je proglasil kandidatom za državno poslanstvo na mesto g. dr. Foreggerja, kateri je iz nemškega kluba izstopil ter konečno svoj mandat odložil, gospoda c. k. sodnijskega pristava dr. Dragotina Gelingsheim. Program tega gospoda dokazuje, da je nepristransk Nemec in pravičen proti obema narodnostima in videti je, da bode on po svojih načelih podpiral vlado v njenem prizadevanju, da prepirajoče se narode mej saboj sporazume in pomiri.

Prepovedan list. Srbska vlada je prepovedala razširjenje tržaškega lista „Il Cittadino“ v Srbiji. — Čudimo se tej prepovedi, kajti nekdaj je bil „Cittadino“ najtoplejši prijatelj Srbov.

Nova parobrodna zveza. Bodočega meseca se začne plovitba parnika „Cattaro“ med Trstom in Kotorom. Parnik ima na svojem potu vse znatnije luke Istre in Dalmacije obiskovati in vendar vožnjo v 39. urah dovršiti. — Sprejemali se bodo potniki in tudi blago. — Parnik je pod poveljništvom kapitana F. Müller-ja, last. hrvatske firme.

Kolera. Iz Budinpešta se poroča, da je zadnje tam umrla neka žena in je zdravniška preiskava dokazala, da je imela azijatsko kolero. Zelo se je tedaj bati, da tudi letos kolera Evropi ne prizanese.

Tržaške novosti:

Izgubljeno petrolje. Pred nekoliko dnevi je počila neka cev na velikem kotlu za petrolje tvrdke Nobel v luki. Petrolje je tako silovito brizgalo iz pokline, da se ni bilo niti misliti na to, da bi se ista mogla tako zamašiti. Šele čez nekoliko ur so mogli mornarji ladije „Swiet“ po trudapolnem delu dalje izlivanje ustaviti. Petroljeja je silno veliko izteklo, kajti nastala škoda iznaša nad 10.000 gld.

Ukradena ladija. Po noči od 10. na 11. t. m. je izginola Marku R. iz Okruga ladijca „Marietta“, koja je bila zakotvena v luki Sv. Eufemije. — R. je prijavil drzno tatvino policiji, toda do zdaj se še ladijca ni našla.

Neopreznost. V četrtem nadstropju hiše št. 1. v ulici S. Lazzaro so v pondeljek čistili okna. Vsled neopreznosti služabnice je padlo krilo nekega okna iz visočine na ulico, ter se na tisoč komadov razbilo. Velika sreča je, da prav v istem trenotku ni nikdo mimo šel, kajti okno bi ga bilo gotovo težko ranilo ali celô ubilo.

Policijsko. V pondeljek je našel 14 letni dečko Anton Luchs v ulici Riborgo zlat uhan, kojega je takoj oddal bližnjemu stražarju. Tedaj se med pokvarjeno tržaško mladino vender še najdejo pošteno vzgojeni mladeniči. — Na borznem trgu se je zbralo včeraj popoldne veliko ljudij, koji so radovedno poslušali prepir 24-letnega težaka Antona V. sè svojo 22-letno zloglasno ljubico Avgusto S. Stražarju, koji ju je hotel pomiriti, se je V. silovito ustavljal ter so zato spravili oba ljubimca pod ključ.

Obrtna šola v Ljubljani. Deželna vlada za Kranjsko je naznanila ljubljanskemu mestnemu magistratu, da ministerstvo bodočega šolskega leta odpre v Ljubljani obrtno šolo, ako prevzame tudi mesto nekaj stroškov za isto na-se.

Popravek. V 23. štv. „Edinosti“ bila je objavljena zahvala prečastitega gospoda Vek. Spinčića, c. kr. okr. šolskega nadzornika! iz koje pa je po pomoti izostalo, da je isti gospod tudi podaril šoli v Marezigah 15, v Pomjanu 8 in za Krkavce 20 šolskih klopi, s kojim se je dotičnim šolskim soseskom veliko pripomoglo. Bog nam blagega gospoda ohrani mnogo let, kateremu je mladež toliko na srcu! Bodi mu tedaj še enkat za vse skupaj izrečena najtoplejša zahvala od krajnega šolskega sveta pomjanskega.

Gospodarske in trgovinske stvari.

SPOROČILO

IV. skupščine posojilnice in hranilnice v Kopru obdržavane dne 24. februvarja 1887 v Šmarju.

(Konec.)

Hujša nam je bila začetkom meseca oktobra, ko smo dobili od banke Slavije dopis, v kojem nas poziva, da imamo, vsled njenih spremenjenih pravil, vrnoti posojilo od 7000 gld. Kje da jih vzamemo? Kaj da začnemo? Zahtevati od dolžnikov svote naglo, ne bi bilo ljudski, bil bi prehud udarec za nje, pa tudi za našo stvar, „Kud će suza neg na oko?“ Komu da se obrnemo nego mogočnejšim bratom, koji se najbolje poznajo v stiski. Pomogla je zopet celjska posojilnica, dovolivši nam dalnje posojilo od 7000 in poslavši to svoto v našem imenu banki Slaviji v Prago. Ova nam je vrnila vse hranilne knjižice in menjice, pri njej nemamo več dolga. Zahvalui smo njej, da nam je s svojim kreditom bila omogočila začetek delovanja, a zahvaljujemo se posebno ravnateljstvu celjske posojilnice — s kojega člani sta lanjskega leta naša dva odbornika imela čast seznaniti se o priliki shoda zveze slovenskih posojilnic v Celju, — koje nas je s svojimi posojili, posebno zadnjim, rešilo iz zadreg, omogočilo, pospešilo in učvrstilo naše delovanje, ter tudi zmanjšalo naš trud, kakor tudi trud in stroške dolžnikom. Živelo? (Živelo! odgovarjajo navdušeno skupščinarji).

Odbor zadruge se je tedaj moral v zadnjem letu boriti z raznimi ovirami in težavami, vendar je vse srečno premagal.

Drugače nemam kaj veliko omenjati o delovanju zadruge. Omenjam še, da se je odbor shajal v sejo vsakega tedna; da je rešil blizo 100 prošenj, od kojih skoro polovico povoljno, med tem ko jih je drugo polovico moral odbiti zavolj znanih uzrokov (da so prosilci ali njih poroki bili preslabi posestniki, ali prezadolženi, ali saj z neizbrisanimi dolgovi v zemljiščnih knjigah zabeleženi, ali da so imeli skupaj s drugimi nerazdeljeno posestvo, ali da posestvo ni bilo še na nje prepisano, ali da so preslabi gospodarji). Podaljšalo se je posojilo 200 krat.

Na koncu izrazuje nado, da bodo članovi zadruge kakor dosedaj izpolnjevali svoje dolžnosti, ter da bode zadruga vse z boljim uspehom izvrševala svoje nalogo.

To sporočilo tajnikovo sprejela je skupščina do ugodnega znanja.

Za tem je član nadzorstva, nadžupan iz Pomjana, Josip Gunjac izvestil o računih za leto 1886.

Isti računi se brez ugovora sprejmejo na znanje, po tem ko so se dala posebno od strani gosp. blagajnika neka pojasnila posameznih skupščinarjev.

Preide se k volitvi odbora in nadzorstva. Voli se na zahtev predsednika, videčega željo skupščinarjev, z vstajanjem raz sedežev.

V odbor izvoljeni so isti gospodje, koji so i lanjskega leta bili, samo mesto odišlega odbornika Josipa Baliča izvoli se Ivan Hrvatin. Ta odbor se konštatira tako le: predsednik Vekoslav Spinčić, c. kr. profesor in dež. poslanec, podpredsednik Ivan Grižon, posestnik in nadžupan v Dekanih, tajnik Fran Matejčić, c. k. profesor, blagajnik Josip Kristan c. kr. profesor in posestnik, računovodja Josip Valentič, učitelj v Lazaretu, odbornika Josip Krmac in Ivan Hrvatin posestnika; v nadzorstvo izvoljeni so isti gospodje, koji i lani namreč: Edvard Lampe, posestnik in nadžupan v Dolini, Josip Gunjac, posestnik in nadžupan v Pomjanu, Jakov Ladavac, župnik in dekan v Krkavcih, Andrej Gregorič, posestnik in občinski svetovalec v Dekanih, Josip Franza posestnik in odčinski svetovalec v Kubedu.

Predsednik se zahvali v imenu odbora na poverjenju in obljubi, da bode odbor v vseh slučajih po svojej vesti i po pravilih delal.

Skupčinarji zahvaljujejo se odboru na trudu in kličejo mu živio!

Zapisnik, koji se je pisal tečajem razprave in skoro končal, prebere se, potrdi in po odbornikih podpiše.

Prvo društvo vojaških veteranov za Trst in okolico.

V nedeljo dne 17. aprila 1887 ob 9 uri predpoludne bode v gledišču „Fenice“ osmi redni občni zbor. Pred zborovanjem ob 8 uri bo v cerkvi sv. Antona novega sveta maša za zamrle ude minolega društvenega leta, h kateri so povabljeni gospodje častni društveniki, prijatelji veterancov in vsi veterani. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Poročilo blagajničarja. 3. Poročilo računstvenih pregledovalcev. 4. Predlog predsednika. 5. Predlog računskih pregledovalcev. 6. Predlog društvenikov. Predlogi društvenikov morajo se pismeno predložiti vodstvu vsaj 8 dni pred občnim zborom.

za društveno vodstvo in računstveni pregled

Viljem vitez **Räcke**
c. kr. stotnik.

Borsno poročilo.

Borsa se je zopet popravila, tendenca je postala ugodnejša in kurzi so postali boljši in trdni.

Dunajska borsa

dne 29 marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih — —	gld	80·65
„ v srebru — — —	„	81.70
Zlata renta — — — — — — — —	„	113.70
5% avstrijska renta — — — — —	„	97·50
Delnice narodne banke — — — —	„	886·—
Kreditne delnice — — — — — —	„	285·60
London 10 lir sterlin — — — — —	„	127·65
Francoski napoleondori — — — —	„	10·12
C. kr. cekini — — — — — — —	„	6.02
Nemške marke — — — — — — —	„	62.70

Hiša na prodaj.

V vasi Cesta pod sv. Križem (Ipavskem) se prodaje hiša, št. 52, ležeča tik ceste z vsemi gospodarskimi poslopji in vrtom z brajdo in gozdom.

Cena je 9300 gld., ter se proda tudi proti plačilu v obrokih. — Pobližje se izve pod naslovom „Tajništvo v Sv. Križu pri Ajdovščini“. 3—1

Bogàt izbor semen

vrtnih in poljskih cvetljic je prispel od tvrdke **Wilmorin-Andrieux** v Parizu, kakor tudi krasne rože več ko tisoč raznih vrst,

Cene jako nizke.

Prodaja semen in cvetljic

Jakopa Fonda

Trst, Lloydova palača 2—1

PEKARIJA F. JERŠEK

v Trstu, Corsia Stadion št. 201 priporča svojo bogato zalogo

MOKE

in vsakovrstnega peciva po jako nizkej ceni. 1-3

Ekonomična krojačnica

IVANA BATELLI -- Trst,

Barriera vecchia št. 6, I. nastp.

je vedno bogato založena z oblekami po najnovejšem okusu; ter je vsled bogate zaloge blaga v stanju izvršiti vsakako krojaško delo. Cene so tako nizke, da se tekmovanja ne treba bati ter se izvršuje vsako delo elegantno in ukusno. — Gospodom naročnikom izjavljam, da izdelujem tudi obleke proti tedenski ali mesečni obročni odplati. 19—24

J. SIRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu

priporoča **veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo.** — Prevzame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-21

KLINIKA

za spolne in želodčeve bolesti, nastope okuženja i oslabenja možke slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabitje vode, in za vse bolezni mehurja, droba in živcev. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi. 3—8—104

C. Stroetzel,
specijalni zdravnik Lindan am Bodensee.

Ustanovljeno 1747.

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar

FABRIKANT STROJEV IN GASILNEGA ORODJA

V LJUBLJANI.

UBRANI ZVONOVI Z UPRAVO.

Vsake sorte **gasilnice** izvrstne sestave za občine, za gosilna društva v mestih in na kmetih. **Hidrofori vodovi za vodo, vrstne šropilnice** kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare. 4—12

Crkvene svečnice in druge pripreve iz bronza.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za drozganje, za gnojnico, za podzemeljske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago cevi iz litega in kovanega železa s priteklino, mehovi iz konopnine in gumija itd. po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačuj-jo lahko na obroke.

Svetinja za napredek | pohvalno pismo

Svetinja za zasluge | pohvalno pismo

20 svetinj

Jedna rodbina, v kateri se govori nemško in slovensko, želi oddati nekatere sobe, z hrano vred po jako ugodnih pogojih. — Oglasiti se je Via Caserma štev. 3. I. nadstropju. 3—3

Zaloga kož

za podplate, dobrih in trpežnih, lastnega izdelka — priporoča po nizkej ceni

strojarija Ivan Tomšič-a

na Vrhniki. 10 - 2

Moda.

Podpisani naznanja, da ima veliko zalogo slamnikov za gospe, otroke, za gospode, finih in priprostih, tudi za okoličane, vsake barve in oblike, nadalje pere slamnike, katere tudi barva — vse to po najnižih cenah. 10—2

MIHA PRAŠEL

Corso št. 21, poleg agencije Zulin.

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Kisla voda, kopališče RADENCE

Radenska kisla voda je najbolja namizna voda

Pojasnila daje upravništvo vrelca v Radence

pri Radgoni via Spielfeld

Radence

Pošlje tudi zastonj in franko

s vsto jako obilo natrolithion-kislino. Garedovi pokusi so dokazali, da je ogljenokisli »Lithion« pri protin-kih boleznih najboljše in najcenejše zdravilo.

Vsled o ilega ogljenokislika, natrona in lithiona je radenska kisla voda kot specifikum pri: proti u, kamnji v ledvicah, jurji in ledvicah, zlati žili, bramboriei, brah ru, zlat nici, želodečnih boleznih in pri katáruh v obče. Kopelji, stanovanja, restavracija revstauracija cene. 1—26

Zaloga: F. Plautz v Ljubljani, P. Soli nger via Geppa v Trstu, A. Mazzoli v Gorici v Celju in Mar...

V PEKARIJI

Josipa Samokez

v ulici Carintia

se dobé, kakor navadno, tudi letos

Pince

goriške gibanice in

šarkelj

ter se točno izvršuje vsaka naročba.

Pri

JULIJU GRIMM,

dežnikar, Barriera Vecchia št. 18

je zelo bogata zaloga **solnčnikov za gospe,** za jako nizke cene. — **Solnčniki** za gospode od **90 novč. naprej.** — Najnovejši „Entrecots“ za gospe, svilnati in pol svilnati. — **Mali dežniki** za otroke od **25 novč. naprej.** Zaloga dežnikov iz svile, satina, volne in bombaža. Sprejemajo se popravki za jako nizke cene. 64—104

SREBRNICO

ozdravlja po najnovejšem načinu profesorja **Wilkensona** popolnoma in stalno.

Prospekt zastonj.

Karol Kreikenbaum

1 Braunschweig. 6—52

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' I. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

2 1/4 % **annuo interesse verso preavviso di 4 giorni**
3 » » » » » » 8 »
3 1/4 » » » » » » 30 »

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d' interesse comincierá a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

2 1/4 % **annuo interesse verso preavviso di 30 giorni**
3 » » » » » » 3 mesi
3 1/4 » » » » » » 6 »

Banco Giro:

Ban onete 2 1/2 % sopra qualunque somma
Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1/8 %

Antecipazioni

sopra **Warrants** in contanti, interesse da convenirsi.

Mediante apertura di credito a Londra 1/2 % provvigione per 3 mesi. orto
» **effetti** 5 1/2 % interesse annuo sino l'imp di 1000 per importi superiori da conr

Trieste, Ottobre 188 13—48

Zgubljene in oslabljene

moške moči in nezmožnost

Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z **genialnim ogljenčevim slapom** brez nasledanjih notranjih neredov na gotov način in za vedno, često krat cele v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeškej dobi kakor tudi polucije, sè prijetnim, nečutenim, zunanjim zdravenjem. 47—52

Svedočbe slavnih profesorjev in zdravniške brošurice, na tisoče zahval od popolnoma ozdravelih osob svetuje vsem bolnim rabo ogljenčevega slapa, ki garantira gotov in trajen vspeh.

Popolna priprava z dotičnim pojukom in zdravniškimi spričevali for. **5.80.** Pri pošiljatvi se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od koi prihaja.

Zavod za ordinaeije za tajne bolezni:

Dr. Karol Altmann

Dunaj

VII. Mariahilferstrasse 80.

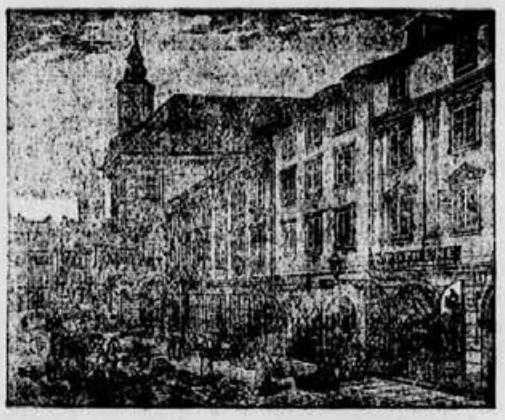

Lekarna

Trnkóczy,

zraven rotovža

v Ljubljani

na

velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana **najboljša** in **sveža** zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prijeli pismenih zahval o naših **izborno skušenih** domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczy-jevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajerskem) ena pa v **Ljubljani.** P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijaceljske kapljice

za želodec, katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste **istinite MARIJACELISKE kapljice** dobivajo samo v lekarni **TRNKOCZY-ja,** zraven rotovža na velikem trgu v Ljubljani.

Cvet proti trganju

(Schutzmarke)

(**Gicht**, je odločno najboljše zdravilo zoper protin, ter revmatizem, trganje po udih bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo »**cvet** zoper **trganje** po **dr. Maliću**« z zraven stoječim znamenjem. 1 steklenice 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej vrnite.

Planinski zeliščni sirup kranjski.

za **odrasle** in **otroke,** je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 steklenica **56** kr., 1 tucat **5** gl. Samo ta sirop za **56** kr je pravi.

Kričistilne krogljice,

ne smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavo ólu, otrpnelih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden za zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.

Štupa za živino. Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih bolezni, kašlja, pljučnih in vratnih boleznij, ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle i lakrese.

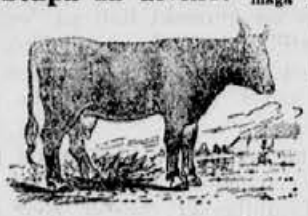

Kravedajo mnogo dobrega mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja 1 : 50 kr., 5 zamotk v **samo 2** gl.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih bolez., otrpnelji v boku, križ itd. o skonjenem mehurjih na nogah, izvijanji itd. čanji se lahko pa sušic itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim navodom vred **samo 4 gld.**

Vsa ta našteta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni TRNKOCZY-ja v Ljubljani

zraven rotovža

in vsak dan s pošto razpošiljajo. 10—12 —3

Na deželo se pošlje na zahtevo cenik se slikami prost poštnine.

Največa zaloga tovarne pohištva IGNACIJA KRON iz Dunaja,

povsod poznane zarad dobrega okusa, dobrote in nizkih cen nahaja se v **TRSTU.** Via del Teatro 1 (Tergesteo

Lastnik društvo „Edinost“. Izdatelj in odgovorni urednik **Viktor Dolenc.** Tiskarna **V. Dolenca** v Trstu.